

Sporen van de Buurt

Buurtspraak Buurt Ede en Veldhuizen 20 september 2018

- Erfpachtkwestie gronden van Anna Marie Moens op de Paaschberg

- Patty Gonggrijp / Buurtschrijver

Aanleiding

Op de website van het Gemeentearchief Ede staat in een beschrijving van Anna Maria Moens vermeld dat zij na haar overlijden begraven is op de Paasberg, op grond die zij in erfpacht had verkregen van de Buurt Ede-Veldhuizen. Aangezien dit vraagtekens opriep, want in de Buurtboeken is hierover niets te vinden, is nader onderzoek gedaan door verschillende leden van het bestuur van de Buurt.

Onderzoeksresultaten

Uit "notariële akten Ede" (akte 719 notaris van Meurs) blijkt dat op 13-03-1820 Franciscus Johannes Beek als verkoper een stuk "Boschgrond", nader omschreven als "Gelegen op de Paaschberg onder Ede", verkoopt aan Anna Maria Moens. Helaas wordt daarbij niet aangegeven hoe groot het perceel is.

De provisionele en definitieve toewijzing vonden al eerder plaats, nl. op respectievelijk 5 februari 1818 (akte 343 notaris van Meurs) die op 10 februari werd geregistreerd te Wageningen (Folio 9 R 10) en de definitieve toewijzing op 19 februari 1818 (akte 353 notaris van Meurs) die op 5 maart 1818 te Wageningen werd geregistreerd. (Folio 12) Ook in deze aktes werden geen afmetingen vermeld.

In de verkoopakte wordt gesproken over : ' in volkomen onbezwaarde eigendom transporteren'. Er is dus geen sprake van erfpacht.

De 1^e Kadastrale Atlas van Gelderland uit 1832 beschrijft twee percelen op de Paaschberg K574 en K575, die ook voorkomen op het overzicht van Kadastrale gegevens van percelen, die in 1832 op naam van Anna Maria Moens stonden. (kadastrale legger 332)

In dit overzicht wordt K574 (6170 m2) omschreven als dennenbos. Naar alle waarschijnlijkheid betreft het hier de bosgrond die Anna Maria Moens kocht van de heer Beek.

Het andere perceel K575 (2770 m2) wordt omschreven als hakhout. Het is niet duidelijk hoe Anna Maria Moens dit in eigendom heeft verkregen. Mogelijk heeft de Buurt dit geschonken na een aanvraag hiertoe van freule F.D. van Plettenberg bij de Buurtspraak van 16 augustus 1832. Er is echter geen akte bekend, niet van een schenking, maar ook niet van verkoop of erfpacht van deze grond

Het perceel is later gesplitst, waarbij 290 m2 in andere handen is gekomen (K1055), en de rest - 2480 m2 - (K1056) in haar bezit bleef.

In haar testament heeft Anna Maria Moens bepaald dat zij op 'haar edelen land aan de Paaschberg' begraven wilde worden en dat het land 'gezamenlijk eigendom zoude blijven van ALLE hare kwekelingen'. Daarom zijn beide percelen bij de boedelscheiding buiten beschouwing gelaten. (Akte 429a, 28 april 1832, notaris J.C. Fischer)

Uiteindelijk is het beheer van de grond kennelijk toch terecht gekomen bij Charlotta Sophia Leinweber, een van haar erfgenamen en haar opvolgster als kostschoolhouder. Deze schenkt op 1 februari 1868 samen met haar echtgenoot Johannes Brouerius van Nidek het stuk grond kadastraal bekend als K574 'in volle vrije eigendom' aan de gemeente Ede. Op dit perceel staat het monument voor Anna Maria Moens. (Akte 218, notaris J.C. Fischer)

Op 7 december 1871 schenkt Johannes Brouerius van Nidek (Charlotta Sophia Leinweber is in 1870 overleden) aan de gemeente Ede een perceel hakhout op de Paaschberg, locatie K 1056. Ook bij deze schenking is er sprake van dat de grond 'in vollen eigendom wordt afgestaan'. (Akte 372, notaris W.F.J. Fischer)

Conclusie

Op grond van de hierboven vermelde aktes is er dus geen reden om aan te nemen dat op de percelen K574 en K1056 erfpacht zou rusten. Waar deze vermelding op de site van het Gemeentearchief Ede op gebaseerd is wordt niet duidelijk.

Ede, 20 september 2018

Patty Gonggrijp / Buurtschrijver

Bijlagen: PowerPoint presentatie Anna Maria Moens

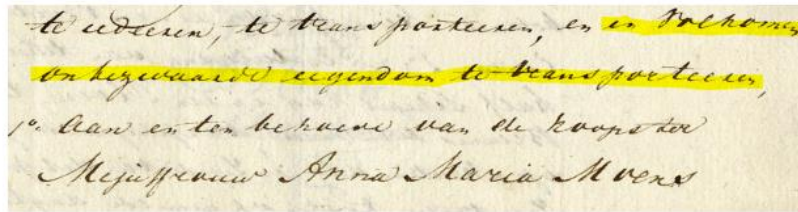
Monument
Anna Marie Moens

In de avond van 10 maart 1832 is zij gestorven. Hendrik Herikhuizen en burgemeester Prins van de gemeente Ede deden aangifte van haar overlijden. Op haar wens werd zij na haar overlijden begraven op de Paasberg in Ede, **op grond die zij in erfpacht had verkregen van de buurt Ede-Veldhuizen.** Zij werd door een lijkkoets, getrokken door zes paarden, naar haar laatste rustplaats gebracht.

Bron: Kennisbank van het Gemeentearchief Ede

1820 Aankoop 'Boschgrond gelegen op de Paaschberg onder Ede' in verkoopakte: 'in volkomen onbezwaarde eigendom te transporteeren'

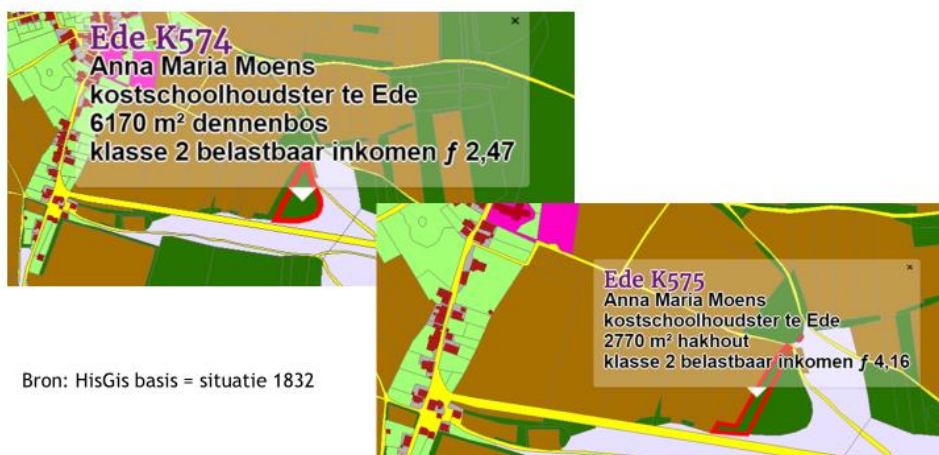

*te uideeren, te transporteeren, en in volkomen
onbezwaard eigendom te transporteeren,
1°. Aan en ten behoeve van de koopster
Mejuffrouw Anna Maria Moens*

Bron: Gemeentearchief Ede

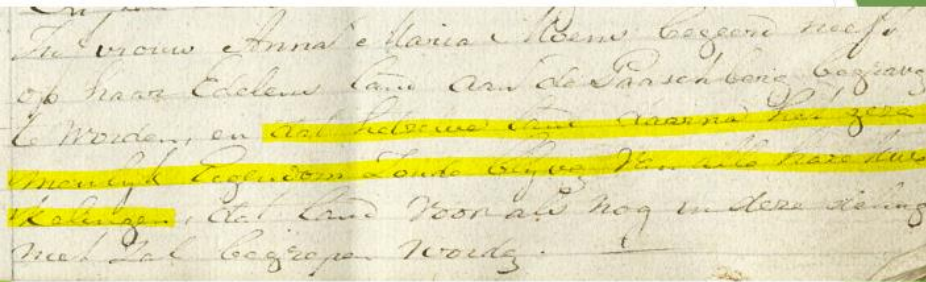

Bron: HisGis basis = situatie 1832

Bron: HisGis basis = situatie 1832

Uit het testament van A.M. Moens

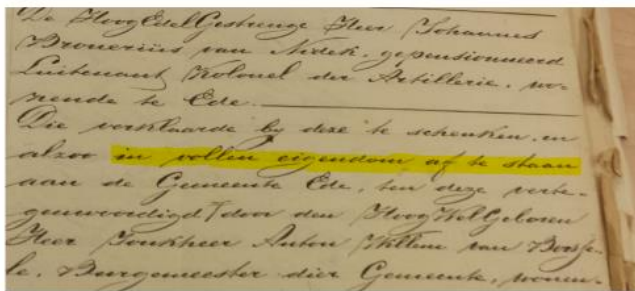
De vrouw Anna Maria Moens begaafte met
op haar doodens toe aan de Parochiekerk van
te Worden, en dat hetzelve land daaraan was
merkelijk begaafde. Ende wijzen den in de
Kerkhof, dat land voor al nog in deze
met dat begaafde wordt.

Bron: Gemeentearchief Ede

Schenkings

1 febr 1868 Perceel Boschgrond (K574)

7 dec 1871 Perceel Hakhout (K1056, voorheen K575)

De Streekliefhebberij Heer Johannes
Procurator van Antwerpen, gepensionneerd
Luitenant Kolonel der Artillerie, ver-
wende te Ede.
Die verstaande bij deze te schenken, en
alzo in volken eigendom of te staan
aan de Gemeente Ede, ten deze ver-
genuwdeigd te worden door Streekliefhebberij
Heer Bourgeois Anton Wilhelm van Dors-
le, Burgemeester dier Gemeente, wouwen.

Bron: Gemeentearchief Ede

Conclusie:

Geen erfpacht op percelen van
Anna Maria Moens